

Petter Hopp
Majorstuveien 17 A
0367 OSLO

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/2178

Dato
01.07.2016

Tillatelse til bruk av utenlandske treslag til skogproduksjon på eiendommen gnr. 67 bnr. 2 i Farsund kommune

Vi viser til søknad om utsetting av utenlandske treslag på eiendommen gnr. 67 bnr. 2 i Farsund kommune. Det søkes om å sette ut 3600 planter av arten sitkagran (*Picea sitchensis*) på en hogstflate der det tidligere har stått sitkagran. Formålet er skogproduksjon. Søker viser til at ved å benytte seg av sitkagran i stedet for vanlig gran, så vil en kunne produsere mer virke pr dekar på en kortere omløpstid. Søker opplyser om at det i dag er bestand av sitkagran på søkers eiendom og naboeiendommer.

Lovgrunnlaget

Utsetting av utenlandske treslag i Norge krever tillatelse etter naturmangfoldloven (nml). Søknader om slik tillatelse behandles etter *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*, fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juli 2012. Risikoen for ukontrollert spredning av utenlandske arter og mulige skadevirkninger for arter og naturtyper skal vurderes. Det er vanlig å sette vilkår for tillatelsen for å redusere risikoen for skader.

Etter nml § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og vurderingen og vektleggingen skal framgå av vedtaket.

Vurdering

Landbruksavdelingen og miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen utarbeidet i 2013 i fellesskap retningslinjer for behandling av søknader om bruk av utenlandske treslag til juletre-, pyntegrønt-, og skogproduksjon. Disse retningslinjene legges til grunn i behandlingen. Vi vet at en del utenlandske treslag og organismer som følger med trærne påvirker naturen på stedet negativt ved at de fortrenger planter og dyr som er der fra før eller ved at de har med seg sykdommer.

Sitkagran (*Picea sitchensis*) er i *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* oppført i kategori med svært høy risiko for spredning (SE). I følge Fylkesmannens retningslinjer skal foryngelse av arealer hvor det tidligere har stått samme treslag, normalt kunne godkjennes. Ved bruk av arter med høy og svært høy risiko for spredning, må søknadene vurderes enkeltvis.

Omsøkt areal er en hogstflate hvor det tidligere har stått sitkagran. Det vil innebære en større risiko for ukontrollert spredning dersom feltet blir liggende brakk eller tilplantes med et annet treslag som ikke gir den økonomiske motivasjonen som et velstelt siktbestand gir. Aktiv forvaltning av skogen er et godt tiltak for å holde naturlig foryngelse av sitkagranen under kontroll. Klimatiske forhold på Lista-halvøya har vist seg å være godt egnet for tømmerproduksjon av sitkagran.

Skogbrukssjefen i Farsund skriver i en uttale at det allerede er en stor andel sitkagran på eiendommen. Deler av naturreservatet Ulgjelsvann ligger syd på eiendommen. Våtmarksområdet er under gjengroing på grunn av manglende skjøtselstiltak. Sitkagran ser ikke ut til å være av de treslagene som etablerer seg i reservatet. Skogbrukssjefen uttaler videre at eiendommen drives aktivt og vil kunne etterkomme ev. vilkår i forbindelse med sitkaforyngelse. Omkringliggende eiendommer forvaltes aktivt med sviing av lynghei og utmarksbeite. Skogbrukssjefen sin konklusjon er at sitkagran i det planlagte feltet er tilrådelig og at tiltaket ikke endrer dagens situasjon mht. konflikt med andre naturverdier.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

I Naturbase er det registrert naturtyper, vernede områder og utvalgt kulturlandskap nærmere enn 5000 meter fra omsøkte areal, jf. tabell under. Naturreservatet Ulgjelsvann ligger 370 meter syd for omsøkt areal. Det er ikke ønskelig med en spredning av sitkagran inne i naturreservatet. Den nærmeste MiS-registreringen ligger 1000 meter fra omsøkt areal, og er rik bakkevegetasjon. I artskart er arten sivspurv (NT) observert 220 meter fra omsøkte areal. Ingen av registreringene er innenfor omsøkte areal. Kunnskapen om naturmangfoldet vurderes som tilstrekkelig for å behandle søknaden, jf. nml § 8. Oversikt over verneområder, truet og nær truet arter, og de viktigste naturtyperegistreringene i området:

Områdenavn	Utvalgte naturtyper	Verdi	Avstand til utsettingsområde
Jølleheia	Kystlynghei	A – Svært viktig	3150 m
Sedberget	Kystlynghei	B - Viktig	4100 m
Halland	Slåttemark	B - Viktig	3600 m
Åmdal	Slåttemark	A – Svært viktig	4400 m
Åmdal	Slåttemark	B - Viktig	4600 m

Offisielt navn	Verneform	Avstand til utsettingsområde
Ulgjelsvann	Naturreservat	370 m
Listeid	Naturreservat	2600 m
Listastrendene	Landskapsvernområde	3600 m

Områdenavn	Type kulturlandskap	Biomangfold interesse	Avstand til utsettingsområde
Vest-Lista	Utvalgt	Interessant	2700 m

Norsk navn art	Vitenskapelig navn art	Status rødlista 2015	Avstand til utsettingsområde
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT (Nær truet)	220 m
Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT (Nær truet)	650 m
Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	NT (Nær truet)	650 m
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	NT (Nær truet)	800 m
Bergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>	NT (Nær truet)	800 m
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT (Nær truet)	800 m
Hønsehauk	<i>Accipiter gentilis</i>	NT (Nær truet)	800 m
Myrhauk	<i>Circus cyaneus</i>	EN (Sterkt truet)	800 m
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	EN (Sterkt truet)	800 m
Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	VU (Sårbar)	800 m
Sivhauk	<i>Circus aeruginosus</i>	VU (Sårbar)	800 m

Lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	VU (Sårbar)	800 m
Vepsevåk	<i>Pernis apivorus</i>	NT (Nær truet)	800 m

Føre-var-prinsippet (§ 9):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var for å unngå skader på naturen. I områder der slike trær ikke hogges før frøsetting kan de spre seg utenfor plantefeltene. Virkningen av mange fremmede arter på stedefegen natur kan først være negativ etter mange år som viltvoksende, og det er derfor vanskelig å ha full oversikt over eventuelle negative virkninger for naturen. Det er derfor viktig å være føre-var i forhold til bruk av utenlandske treslag.

Samla belastning (§ 10):

Etter nml § 10 skal påvirkning på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for. Konsekvensene av utplanting som omsøkt må sees i sammenheng med andre belastninger økosystemet er eller vil bli utsatt for. Området bærer preg av aktiv skogbruksdrift og det er plantet sitkagran for tømmerproduksjon på tilgrensende arealer i lengre tid. Sitkagran finnes i dag over store deler av Farsund kommune. Fylkesmannen mener at det omsøkte tiltaket ikke vil medføre noen særlig ekstra belastning for området, jf. nml § 10.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11):

Den som får tillatelse til utplanting må selv dekke kostnader ved å hindre og begrense eventuelle skader; eksempelvis tilsyn, slutthogst av trær og eventuelle andre tiltak.

Konklusjon:

Selv om sitkagran kan spre seg i naturen, og medføre negative økologiske konsekvenser, kan ikke Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder se at omsøkt utplanting vil være i strid med forskriftens formål. Det faktum at omsøkt areal er en replanting av et tidligere sitkabestand, samtidig som et aktivt skjøttet sitkabestand vurderes som et godt tiltak for å holde eventuell naturlig spredning av sitkagran under kontroll vektlegges. Det at det eksisterer sitkabestand på eiendommen og naboeiendommer i dag, uten at dette ser ut til å ha gitt spredning til naturreservatet Ugjelsvann vektlegges også.

Vedtak

Med hjemmel i *Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål* gir Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder tillatelse til bruk av utenlandske treslag som følger:

Felt	Omsøkt areal	Treslag	Antall planter
1	Ca. 17 daa	Sitkagran (<i>Picea sitchensis</i>)	3600 stk

Tillatelsen gjelder for omsøkt areal, treslag og antall som i tabellen over og har en varighet på 2 år, dvs. fram til 1. juli 2018 (se kartvedlegg).

Vilkår for tillatelsen

- Eventuell spredning av sitkagran utenom godkjente felt for skogproduksjon skal kontrolleres minst hvert 4. år etter at trærne har blitt frøbærende. Naturlig foryngelse av sitkagran utenfor omsøkt areal skal fjernes.
- Dokumentasjon på internkontroll skal fremlegges på forespørsel. Et eksempel på skjema til bruk ved internkontroll finnes på Fylkesmannens nettside <https://www.fylkesmannen.no/Aust-og-Vest-Agder/Landbruk-og-mat/Skogbruk/Forskrift-om-utsetting-av-utenlandske-treslag-til-skogbruksformal/>
- Trærne skal hogges senest ved biologisk hogstmoden alder. Eventuelle oppslag av sitkagran på og utenom feltet skal kontrolleres og fjernes de påfølgende 5 år etter hogst av feltet.
- Det skal ikke settes igjen livsløpstrær av utenlandske treslag ved hogst. Dette følger direkte av forskriften.

- Ved avvik fra bestemmelsene kan ansvarlig myndighet oppheve, endre eller sette nye vilkår i tillatelsen i samsvar med nml § 67. Ved evt. pålegg om tilbakeføring av arealene vil kostnadene bli pålagt skogeier.

Kontroll

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet, fører tilsyn med at utsetting av utenlandske treslag skjer i samsvar med bestemmelsene i forskrift, herunder tilsyn med eventuelle spredningsområder.

Ved avvik fra bestemmelsene kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, eller trekke tillatelsen tilbake.

Tillatelsen skal oppbevares hos tiltakshaver/grunneier inntil vilkårene i tillatelsen er oppfylt, jf. forskriften § 7.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven kap. VI. Klagefristen er tre uker etter du har mottatt vedtaket. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages på og de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Tore Haugum (e.f.)
Landbruksdirektør

Ole Stabekk
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Ole Stabekk, tlf: 38 17 61 91

Kopi til:

Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Kai-Ove Kvinlaug	Hægeland Store	4580	LYNGDAL

Vedlegg: Kartskisse over tillatte utplantingsområder for utenlandske treslag til skogproduksjon:

